

**Commentaria In Regulas Cancellariæ Apostolicæ: Sive In
Glossemata Alphonsi Sotto, Glossatoris nuncupati**

Chokier, Jean de

Coloniae Agrippinae, 1674

Reg. IV. de Reservatione benef. collectorum & subcollectorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62377](#)

IN REGVLAM IV.

ARGUMENTA.

1. Oratio seu dispositio distingue-
da salva ratione recti sermo-
nis.
2. Subcollectorum beneficia à Colle-
ctoribus subsidiis Papæ depu-
tatorum an sint reservata?
3. Id quod lucc edit loco debet. Came-
ra, est ejusdem naturæ.
4. Si Papa cōcedit alicui privilegium
ut ejus beneficia non sint reservata
etiam si fore Collector, vel sub-
collector Apostolicus & is postea
fiat Collector, vel Sublect. an illi-
us beneficia sint reservata? & n.
- 17.
5. Hæc regula tollit leges generales,
vel speciales loquentes in contra-
rium.
6. Collectoris & Subcollectoris fa-
cultas quomodo probetur?
7. Collectorum, & Subc. facultas ne-
dum inducit reservationem, sed
etiam exemptionem.
8. Collectores sunt instar Nunciorū
Apostolicorum, & gaudent non
nullis privilegiis, & honoribus si-
c ut Capellani Papæ, illorumq; be-
neficia sunt reservata, etiam si Col-
lectores esse desierint.
9. Subcollector unusquis dicatur,
aut qualis esse debeat ad effectum
hujus Regulæ?
10. Unicitalis probatio cui inestibat.
11. Mandosii reprobatur opinio al-
teris beneficia Subcollectoris of-
ficii sibi datum ignorantis ei-
refervata.
12. Probatur illius opinio, dummodo
Subcolectoris officium accepto
verit, quamvis actu non exerceat.
13. Limitatur, dummodo tali Subcol-
lector sit persona qualificans ut
formam cap. statutum, de Re-
- in 6.
14. Beneficia cuiuscumq; Subcole-
ctoris pro tempore unicis suffi-
ciē deputati sunt reservata.
15. Quid juris si plures eodem tempo-
re in una Civitate vel Diocesi
constituti?
16. An Subcollector Subcollectoris
substituere possit, ita ut illius ei-
beneficia sint reservata?
17. Glossographi opinionem initia-
re reprobat Mandosius.
18. Plurium Collectorum in una Ci-
vitate vel Diocesi beneficia sunt
reservata, dummodo durante o-
rum officia adepti sint, secus si-
nito officio.
19. Collectorum beneficia sunt reser-
vata etiam antequam officia ei-
ceant, vel illud acceptent.
20. Beneficia familiarium non sunt
reservata antequam acceptent
militaritatem.

REGVL

REGULA IV. INNOCENTII.

RESERVATIO BENEFICIORVM COLLECTORUM ET SUBCOLLECTORVM.

Item reservavit generaliter omnia beneficia ecclesiastica quorumcumque Collectorum, unicorum in quacumque Civitate vel Diocesi, qui suo tempore eorum officia exercuerint, Subcollectionum Fructum & Cameræ Apostolicæ debitorum, illa videlicet beneficia duntaxat, quæ durante corum officio obtinebant, & in quibus seu ad quæ jus tunc eis competitabat.

GLOSSEMA ALPHONSI.

Nista Regula reservat Papa beneficia Collectorum, & Subcollectorum unicum in una Civitate; vel Diocesi &c., & circa hanc Reservationem sciendum est; quod legata Collectorum deputatorum per Papam sunt reservata, & sic concludit deinde coll. quæ incipit. Item si juxta ordinationem Domini nostri Gregorii non debet intelligi nostra Regula ibi: qui suo tempore eorum Officia exercuerint, id est de Subcollectionibus tantum, & non de Collectoribus, ita quod se postulat ibi: Collectorum: nam debemus præstare, sive regularis dispositiones Reservationis recti sermonis, ut dicit Bald. in l. i. C. de lib. præter. Et isti suballetores licet debeant esse unici in civitate, vel diocesi, ut hic dicitur, tamen passo remoto succedit alter, beneficia utrinque sunt reservata, ut hoc etiam vult dicta dicta.

Et circa hanc regulam vidi dubitari in curia & consului, nescio tamen quid sit dictum, scilicet si Papa imposuit subsidium in aliquo regno contra Turcas, & posuit in Collectoribus, & illi deputarunt Subcollectores, an beneficia illorum sint reservata? & si deinde post multa conclusi quod non: Quia isti fructus, vel proventus non sunt de Camera Apostolica, sed in subsidium, &c. Et quia verba regule debent intelligi proprii, & non impræprii, vel ficti l. iii. §. hæc verba, de negot. gest. quæ exhortat à jure c. quæ contra jus. de reg. jur. lib. vi. l. jus singulare ff. delegibus, ergo, &c. Et si dicatur, quod illud quod succedit loco debiti Camera, debet esse ejusdem nature ut vult Bart. in Rab. C. de jure fisci lib. xi. Fateror quandoque omnimoda similitudo Arg. eorum quæ dicit Joan. And. in regula qui sentit

EGIARINNA
NITRARUM
GUTLAS
LARUS
OLICE

lentit, de reg. jur. lib. VI. & doct. in c. quando de cens. Sed de familiis
subrogatio loco aliorum, an gaudeant eodem privilegio? sic consuli: nesciunt
an fuerit dec sum.

Item vidi dubitari, si Papa dedit alicui privilegium quod etiam si foret Collector
vel Subcollector Apostolicus, quod ejus beneficia non forent reservata: tamen postulat
Collector: an ejus beneficia sunt reservata? & credo fuisse conclusum quod si: quia
ista Regula collit omnes leges generales, vel speciales loquentes in contrarium, &
allegatum tunc dictum doct. in c. fin. 6. in præbend. de consuet. lib. 6. neque quod
fuit conclusum, seu decisum in una causa Legionensis.

R Item notandum est, quod si sint multi Collectores simul in una Diocesi, rursum
tamen eorum beneficia sunt reservata, ut hic, quorūcumq; &c. Ob
lud verbum Unicorum referatur ad constructionem suam, & ibi inferius subordi-
natum.

COMMENTARIA IOANNIS ACHOKIER

A Collectorum) Collectoris, & Subcollectoris facultas quomodo po-
betur vide latè Mascardum tract. de probat. conclus. 317. p. 111. &
Simonetram tract. de Reservat. quest. 34. fol. mei 111. ubi scribit Collectoris
facultatem probati per litteras, non etiam per illarum transumprum, que
sequitur Petrus Moneta tract. de Decimis cap. 9. quest. 5. num. 212. ubi im-
patni sumptum fuerit nulla lite pendente, servata forma cap. fin. de Rite
instru. aut sumptum fuerit ex registris Bullarum Papar. Mascarda distin-
ctus. 317. num. 7. & 8. Subcollectoris vero facultas probatur per testes qui
tempore commissionis illi injunctæ præsentes fuerunt per not. Rota decisi-
de off. deleg. in no. Bellem. de charit. subfd. quest. 110. non tamen probatur
per communem hominum existimationem. Moneta d. quest. 5. num. 212.
Notandum autem illorum facultatem nedum inducere Reservationem,
de qua in hac Regula, verum etiam exemptionem à iuridictione ordinaria,
ut resolvit S. Congregatio Illustriss. Cardinalium Consilii Tridentini
ad cap. 6. sessionis 25. de Reservat. sunt enim isti praeficti Collectores sub
Nunciorum Apostolicorum, & gaudent nonnullis privilegiis & honori-
bus sicut Capellani Papae Rota decisi. 207. in No. num. 1. Staphileu in sequenti
fol. 116. ubi tales Capellanos honoris, & Officiales, exemptiones erant
ab Ordinariis. De istis Collectoribus, & Subcollectoribus vide multa
apud Alex. Monetam d. tract. de decimis cap. 9. Horum itaque beneficia
sunt reservata, adeò ut etiamCollectores esse desierint, ut quia remov-
tel privati, vel alias officia eorum expiraverit, nihilominus refe-

celestantur, quia beneficium semel affectum manet affectum, *Rota decis. ii. n. 14. 15. de prob. in antiqu. Simonetta tract. de Reserv. q. 33. n. 4.* Sed in Francia cellat, hoc reservatio ut notat Rebuff. in addit. *Ad hanc reg.*

Subcollectorum) Satis est ad effectum hujus Regulae unum esse in una Civitate vel Diocesi, & non unum in illa, & alium in ista: nam alias non esset unus, sed plures contraria mentem disponentis, atque ita resolvit Rota in una Catalogita benef. 2. Decembri 1602. coram Illustris Lancelloto, teste Gonzalez ad Regul. 8. glo. 4. num. 197. quamquam si plures successivè deputentur, beneficiis plorū erunt reservata, quia Regula expresse dicit quorumcumq; de cœ. de charit. subfd. quest. 118. Simonetta tract. de Reservat. quest. 33. num. 1. Uncitatis vero probationem incumbere afferenti pluralitatem, seu mul-¹⁰ ticitatem multis probat auctoribus Mandosius *ad hanc Regul. quo in loco eiusdem adstruit quest. 4.* beneficia subcollectoris esse affecta, & reservata etiā si ipse officium sibi datum esse ignoraverit, vel alias illud non acceptaverit, vel exercuerit ut post dicam, quam tamen opinionem rejecit Hieronym. *Gonzalez ad Regul. 2. glo. 51. num. 71.* probatque negativam variis Rotæ decisionibus, quarum novissima fuit coram Rdo. Orano de Anno 1594. in una castellana beneficii: eamq; sic temperat, ut sufficiat quod tali Subcollector sit datum officium, illudq; acceptaverit, quamvis actu non exercuerit, aliquo utpote impedimento detenus: dummodo tamen talis Subcollector sit persona qualificata juxta formam c. statutum in §. in nullo in fin. 13 de Reler. in 6. alias ejusmodi officii collatio nulla erit, & reservatio cessabit DD. in d. c. statutum §. fin. & in terminis ita docet Bellencinus *Rota Auditor d. tr. de char. subfdio q. 108. n. 1.*

Ibi Subcollectores) Atque ita in terminis, quod beneficia cuiuscumque subcollectoris pro tempore unici, successivè deputati sint reservata: conclusit Bellencinus *tract. de charit. subfd. quest. 124. Rot. decis. 411. in antiqu.* & *decis. 107. in No.* At vero, quid juris si plures eodem tempore in una Civitate, vel Diocesi sint constituti? vide Mandos. *quest. 10.* & *quest. 3.* quo in loco querit, an Subcollector Subcollectorem substituere possit, ita ut 16 ihus etiam beneficia sint reservata? & resolvit pro negativa, quam tamen vanilimicitat modis n. 3. & seqq.

D) *Item si quod non*) Ab illo dissentit idem Mandos. *question. 6. num. 3.* hac potissimum ratione, quod appellatione Collectoris fructuum, & proximum Cameræ Apostolicæ, veniat etiam Collector, & Subcollector tabidiotum contraria infideles: eum illa imponantur super fructibus beneficiorum, sicutq; onera quæ spectant ad Cameram Apostolicam, id quod pluribus ibi probat rationibus.

I) *Sunt reservata*) Dummodo durante eorum officio, ut in Regula statuitur ¹⁸

statuitur, illa adepta fuerint, secus enim de beneficiis postea obtenuit, uide Rota decis. 131. incip. Benef. Collectorum in No. & Bellencin. d. tract. Charit. subfd. quest. 119. inf. & Simonetta de Reservat. quest. 32. Non tam requiritur exercitium officii Collectoris, vel Subcollectoris, ut ejus beneficia sit reservata Felii in cap. In nostra de Rescript. col. 21. Flam. Paris. design. benef. lib. 2. quest. 16. num 26. d cens communem, Zerola in Praxis Episcopali part. 1. verbo Beneficia §. 2. Fallon. 8. & 2. part. verbo exemplis §. 6. Simonetta quest. 33. qui dicunt solam deputationem sufficere eiā absq; acceptatione & exercitio: atq; ita fuit resolutum in causa Urgulen. Canoniciatus 7. Maij 1593. curia Cardinali Blanchetto, cuius decisionem profert Nicol. Garcia tract. deinde part. 5. cap. 1. §. 6. num. 346. & 347. ubi ampliat dictam doctrinam, ut sola deputatio sufficiat, etiam antequam suam potestatem videat vel recipi per not. Rota decis. 12. de prebend. in No. Mandos. hic quest. 4. En. de Fallon. Reserv. 3. quest. Prical. num. 16. licet aliud dicendum sit in familiaritate: qui illa consensu utrisq; partis tantum contrahitur, sicut societas, Simonetta q. 33.

IN REGVLAM V. ARGVMENTA.

1. Hæc Reg. ampliat cap. præsenti de Præbend. in 6. nimirum, ut non solum vacent beneficia Curialis intrâ duas dietas morientis, sed etiam ultrâ, si sequendo Curiam morieratur.
2. Quid si Curia non mutatur, sed tempore pestis vel solitarii causâ proficietur ultrâ duas dietas.
3. Curia Romana ibi dicitur, ubi Papa.
4. Curialium appellatione veniunt etiam Cardinales.
5. Cardinales magis sunt familiares Papæ quam alii, non tamen quod ad reservationes beneficiorum, nisi sint continui commeniales Papæ juxta reg. 3.
6. beneficia Cardinalium Curiam hoc est Papam sequentium sub hac
- Reg. comprehenduntur,
7. Beneficia Cardinalium sunt reservata Papæ per Extravag. ad reg. men.
8. Beneficia familiarium Cardinâ sub hac Reg. comprehenduntur, familiarium tamen convictorum, & n. 9.
10. Quod verum de beneficiis acceptatis.
11. Benef. non dicitur collatum ab aliis ante illius acceptationem.
12. Quaudo dicatur acceptatum beneficium.
13. Acceptatio debet fieri vel publicum vel per procuratorem ad speciale mandatum habendum.
14. Tacita beneficij acceptatio cum
15. Curia Rom. quando transferenceatur.

RE